

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

**на проєкт Закону про внесення змін до Закону України
«Про забезпечення функціонування української мови як державної»
щодо обмеження використання мови держави-агресора під час виконання та
відтворення музичних творів у сфері обслуговування споживачів
(реєстр. № [15430](#) від 20.07.2026), поданий народним депутатом України
О. Санченком та іншими народними депутатами України**

За дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 4 серпня 2026 року (протокол № 199) проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обмеження використання мови держави-агресора під час виконання та відтворення музичних творів у сфері обслуговування споживачів (реєстр. № [15430](#) від 20.07.2026), поданий народним депутатом України О. Санченком та іншими народними депутатами України.

Законопроєкт має на меті посилення захисту українського мовного, культурного та інформаційного простору шляхом обмеження використання мови держави-агресора під час музичного супроводу обслуговування споживачів і забезпечення дієвого механізму контролю за дотриманням відповідних вимог.

Законопроєктом передбачено:

- віднести виконання та відтворення музичних творів під час обслуговування споживачів до складових такого обслуговування;
- встановити вимогу щодо використання державної мови або іншої мови, крім державної (офіційної) мови країни, визнаної Верховною Радою України державою-агресором (державою-окупантом);
- запровадити спеціальний механізм державного контролю та відповідальності за порушення цих вимог.

Задля реалізації поставленої мети пропонується внести зміни до статей 30 і 57 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (№ 2704-VIII від 25.04.2019).

Комітет зазначає, що законопроєкт спрямований на врегулювання питань, які на сьогодні не мають належного законодавчого механізму реалізації, та створення ефективного механізму забезпечення виконання вимог законодавства щодо використання державної мови у сфері обслуговування споживачів.

Запропоновані зміни заслуговують на увагу, оскільки їхнє впровадження може значно посприяти захисту мовного, культурного та інформаційного простору нашої держави. Це особливо актуально в умовах тривалої збройної агресії проти України, яка створює серйозні виклики для національної безпеки держави.

Міністерство культури України у своєму висновку від 30.07.2026 № 20/116/16-26 підтримує законопроект № 15430, оскільки він спрямований на захист національних інтересів. Водночас звертає увагу на те, що регулювання мовного питання потребує чіткого правового розмежування. Згідно з частиною 1 статті 2 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (№ 2704-VIII), його основна мета полягає виключно в розвитку та функціонуванні української мови на офіційному рівні. Відтак зазначений Закон не може слугувати інструментом обмеження чи визначення особливостей застосування мови держави-агресора (держави-окупанта).

Уповноважений із захисту державної мови у своєму висновку від 30.07.2026 р. № 5178/3-Вих. підтримує ініціативу щодо запровадження законодавчих обмежень на публічне виконання та відтворення музичних творів мовою держави-агресора (держави-окупанта). Водночас зазначає, що запропонований законопроект не може бути підтриманий у його нинішній редакції. Документ не забезпечує всеосяжного правового вирішення питання, оскільки обмеження поширюються лише на сферу обслуговування споживачів, залишаючи поза увагою інші сфери публічного виконання. Крім того, окремі положення законопроекту не повністю узгоджуються із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (№ 2704-VIII від 25.04.2019) і можуть породжувати неоднозначність у правозастосуванні.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, підтримуючи у цілому спрямованість проекту, висловлює щодо його змісту деякі зауваження. Зокрема, звертає увагу, що пропозиція законопроекту щодо встановлення певних обмежень для державної (офіційної) мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором (державою-окупантом) в частині використання такої мови для виконання та/або відтворення під час обслуговування споживачів пісень, інших музичних творів з текстом, а також фонограм, відеогам і музичних кліпів, що містять їх зафіксоване виконання, дещо виходить за межі предмету регулювання Закону, куди вносяться зміни. Адже відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» «цей Закон регулює функціонування і застосування української мови як державної у сферах суспільного життя, визначених цим Законом, на всій території України». На думку Головного науково-експертного управління, запропоноване регулювання за своєю природою тяжіє радше до предмета Закону України «Про культуру», ніж до предмета Закону, зміни до якого пропонуються цим законопроектом. Інакше у випадку виконання пісні державною (офіційною) мовою держави-агресора співаком (співачкою) – громадянином держави-агресора, одне й те саме діяння одночасно підпадатиме під дію двох законів із різними суб'єктами контролю та санкціями, тобто відбуватиметься часткове дублювання правового регулювання.

За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України:

1) включити проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обмеження використання мови держави-агресора під час виконання та відтворення музичних творів у сфері обслуговування споживачів (реєстр. № [15430](#) від 20.07.2026) до порядку денного сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

2) за результатами розгляду у першому читанні прийняти зазначений законопроект за основу.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову підкомітету з питань музичної індустрії Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Олександра Володимировича Санченка.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Потураєв Микита Русланович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000002A672E00C61EDE00
Дійсний до: 13.01.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-14/03-2026/184724 від 05.08.2026

2306080